

Za mesto glavna cerkev je sv. Marka, menda tudi najstarejša; ta je namreč farna cerkev skoro za ves Zagreb, ostale 3 fare štejejo komaj do 5 tisoč duš. Sv. Marka cerkev potrebuje mnogo popraviljanja. Pri poroki, ki sem jo tukaj vidil, niso imeli vina za sv. Janža žegen; slišal sem, da to ni v navadi, kar se mi je čudno zdevalo, ker Hrvati sicer vinsko kapljico v čisljih imajo. Zunaj na Markovem trgu se na tléh kažejo 4 kamni, na katerih je bajé stal železni tron (kletka) kmečkega kralja Matije Gubca, na katerem je tudi žalostno smrt storil. L. 1573 so se namreč vzdignili kmetje najbolj v Zagorju proti plemenitašem, ki so jih neki hudo drli. Kmetji si izvolijo Matijo Gubca za svojega kralja, ki je kraljeval v Stubici; od tod je pošiljal svoje čete po gradovih plemenitašev plenit in morit. Vojska je kmalu kmečke trume premagala, njih kralja vjela, ki je bil v Zagrebu v grozno smrt obsojen. Blizo cerkve sv. Marka na trgu so namreč razbelili železen tron, na njem pa nesrečnega kralja Gubca živega spekli.

(Dalje sledi.)

Razne stvari.

(Banka „Slovenija“) je v zavarovanju proti ognju meseca januarja izdala 283 polic, od katerih znaša premija na lastni račun v gotovini 15.259 gld. 89 kr. Do 4. svečana bilo je na 1220 delnic vplačanih po 30 gld.; tedaj 36.600 gld.; na 445 pa po 15 gld., toraj 6675 gld.; skupaj 43.275 gld. Veliko delničarjev je obljubilo, da še tega meseca doplačajo. — Pet bank je že priznalo, da so nam dolžne protizavarovanja, ktero so prejšnji uradniki od začetka krivo računili; pri drugih se to še obravnava. — Z veseljem tudi naznanjamo, da je banke „Slovenije“ zastop za Maribor in okolico prevzel naš narodni trgovec, g. M. Berdajs, pri katerem se toraj odslej zavarovanje vrši.

(Pomiloščenje.) Val. Golež iz Dramelj, ki je bil od celjske sodnije zavoljo umora Marjete Voduškove k smrti na vislicah obsojen, je po svitlem cesarju pomiloščen in mu je smrtna kazen v 16-letno težko ječo spremenjena.

(Velike razstave.) Pet bilo je dozdej velikih razstav v Evropi, šesta je namenjena v Filadelfiji v Ameriki. Prva je bila l. 1851 v Londonu. Trajala je za obiskovalce proti vstopnini 141 dni, prišlo je 6 mil. 39.185 ljudi, vstopnine pa 424.323 funtov sterlinga (po našem šterl. = blizo 10 gld.) Druga, pariška, l. 1855 bila je 200 dni odprta, prišlo je 5 mil. 162.330 ljudi na razstavo, vstopnina je vrgla 128.099 funt. šterl. — Leta 1852 je bila zopet v Londonu mednarodna razstava skoz 171 dni, na kterej je bilo 6 mil. 211.103 ljudi, vstopnine pa 408.560 funt. šterl. — Četrta in dozdej najslajša razstava bila je l. 1867 v Parizu, kder je bilo v 217 dneh blizo 9 milijonov obiskovalcev, ki so plačali 420.735 funt. šterl. — Peta

je bila dunajska l. 1873 skoz 186 dni, v kterih je bilo na razstavi 6 mil. 740.500 ljudi, vstopnine pa 206.478 funt. šterl. — Na vseh 5 velikih razstavah bilo je blizo 33 milijonov obiskovalcev, ki se plačali samo za vstopnino 1 mil. 588.164 funt. šterl., nad 15 milj. gld.

(Za ravnatelja celjske gimnazije) imenovan je dr. Fr. Svoboda, gimn. profesor na mali strani v Pragi. Da nja rojak V. M. ni postal ravnateljem, tega ne bodo ne učenjaki ne Slovenci obžalovali; kako pravičen da bo pa Slovence Čeh Svoboda, si ne upamo prerokovati, ker so česki „Svobode“ dozdej Slovincem le nasilstva, ne pa svobode donašali. Med 16 prošniki za to važno mesto bili so tudi Slovenci: Šuman, Fr. Hafner in Žolgar, pa za službo na Slovenskem se zopet Slovenec ni sposoben spoznal. Lepa nam svoboda!

(Za društvo duhovnikov) so na dalje vplačali č. gg.: Voh Jernej, Skuhala Ivan, Kunaj Bapt., Ulaga Jož. starj., Pihler, Žehel in Vizovišek po 11 gl.; Vrečko A. opat (letn.) 10 gl., Bizjak Vinc. 22 gl., Kolar Vinc. 4 gl.

(Spremembe v lavant. škofiji). Č. g. dr. Jož. Ulaga, konzistorijalni svetovalec in profesor bogoslovja, imenovan je za nadžupnika v Konjicah; č. g. Jož. Kolarič za župnika v Razborju in č. g. Jož. Kunaj za kurata v Soboti.

(Udom družbe sv. Mohorja.)

Med drugimi bukvami dobodó letos udje tudi „molitvene bukve“, spisaue po preč. g. Fr. Kosarju, kanoniku v Mariboru. Ker na kmetih bukvovezov ni, nevezanega molitvenika pa nihčér rabiti ne more, je društveni odbor na dotične prošnje sklenil naslednje:

- Molitvene bukve naj se vežejo mehko ali pa trdo v platno.
- Društveniki, želeči trdo vezanih bukev, plačajo razun letnine ali dosmrtnine še 40 kr. veznine.
- Dekanijske in farne predstojnike in društva poverjenike odbor vljudno prosi, da pri zapisovanju ude na to opominjajo; število uaročenih vezanih odtisov pa naj blagovolé na čelu vpisnih pól zaznamovati. —

Ni menda dvomiti, da se bo tudi zvršilo, če kdo molitvenika sè zlatim obrezkom in usnjatim hrbtom dobiti želi in to razločno naznani. Cena bo seveda mnogo večja.

Čč. bralcem in dopisnikom!

Z današnjim listom dokončam svoje vredniško delovanje, ker me Bog v drugo mesto na delo kliče. Zahvaljujem se pristrčno gg. dopisnikom za izdatno in neutrujeno pomoč, ki mi je trudapolno delo bistveno zlajševala ter jih prav lepo prosim, da ostanejo tudi za naprej listu zvesti podporniki. Kar je bil „Gospodar“ dozdej, ostal bo tudi — v bodočnosti: branitelj narodnosti, sv. kat. cerkve in pospešitelj gospodarstvenega blagostanja. Oddelek

„za poduk in kratek čas“ je za vse leto založen izvirnimi, iz narodnega življenja posnetimi, prav mikavnimi spisi. Kar sem delal, bodi vse Bogu v čast in milemu narodu na korist!

Maribor dne 11. febr. 1875.

Dr. Jož. Ulaga,
dosedanji vrednik „Gospodarja“.

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru	V Prijaju	V Celju	V Varaž- dinu
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Pšenice vagan	4 60	4 30	5 —	4 40
Rži	4 10	3 50	4 —	3 15
Ječmena	3 90	3 —	2 40	—
Ovsa	2 20	2 —	2 60	—
Turšice (kornze) vagan .	3 10	2 75	3 20	2 60
Ajde	2 70	2 45	3 —	2 20
Prosa	3 80	—	3 20	—
Krompirja	2 10	1 80	2 —	1 65
Sena cent	1 80	2 —	1 —	1 —
Slame (v šopkih) . . .	1 40	1 40	—	80 1 —
„ za steljo	— 80	1 —	—	60 —
Govedine funt	— 25	— 24	— 26	— 24
Teletine	— 28	— 24	— 26	— 24
Svinjetine	— 27	— 24	— 36	— 28
Slanine	— 36	— 32	— 36	— 30

Loterijske številke:

V Gradcu 6. februarja 1875: 33 89 80 20 16

Prihodnje srečkanje: 20. februarja 1875.

Priporočba.

Podpisani izdeluje nove, ponavlja stare **altarje in tabernakelne** v vseh najnovejših slogih, podobe in enake cerkvene reči ter jih lepo pozlačuje in okusno izslakuje in sicer po

prav nizki ceni.

Priporočba se toraj vsem častitim duhovnikom in podpornikom cerkvene umetnosti, in tudi svojim slovenskim bratom in rodoljubom.

Delavnica se nahaja v Šramel'novi hiši
štev. 185. v Mariboru.

3—3

Groslov Čuček.

Visokostebelna požlahtnjena drevesa.

1—2

Na grajšinskem posestvu v Račjem (Kranichsfeld) je 2000 najzlahtnejših dreves po 60 do 70 kr. na prodaj.

Oglašja se pri grajšinskem opravištvu.

Ces. kralj.

9—12

dvorni puškar

Ivan M. Erhart,

v Mariboru priporoča:

Puške dvocevke od spredej za nabijati iz železa od 12 gl. — kr.

(do najvišje cene.)

Puške dvocevke od spredej za nabijati iz svila (drot) . 18 „ — „

(do najvišje cene.)

Lefauchaux (lefošé) iz svila od 30 „ — „

(do najvišje cene.)

Lencaster (lénkaster) iz svila od 44 „ — „

(do najvišje cene.)

Revolverje 8 „ — „

(do najvišje cene.)

Pistole dvocevke 2 „ 50 „

„ enocevne 1 „ 30 „

Naznanilo.

2—3

Pri podpisnem se je že začelo olje delati. Preša je izvrstna; bila je na ptujski razstavi z diplomom in bronasto medaljo odlikovana, stiskuje pa tako močno, da se pri dobrem semenu iz vagana nad 10, celó do 13 pintov olja nalije. Tudi za mesiti je posebna mašina. Ker za stiskavanje eden človek zadostuje, je za polovico ljudi manje treba, kakor pri drugih oljnih prešah. Olje se pa dela iz vsake sorte semena: iz bučnic, orehov, konopelj, lena, maka, stranika, solnčnic itd. Plačuje se samo 6 kr. od pinta. Delalo se bo še 5 tjezdov po veliki noči. Seme za olje zamenjati je vselej mogoče.

Tomaž Krajnc, vulgo **Malec**,
mlinar v Frajhami.

Ne prezreti!

Častitim gg. duhovnikom v pokoju ali tudi drugim, ki hoté bolj mirno življenje imeti, ponuja se za kup

posebno lepa in prilična hišica

v veselem kraju na *spodnjem Štajerskem*.

Zastran **kraja** naj se ponudniki blagovolé obrnóti do

1—2 **opravištvu** „Slov. Gospodarja“.